

2

2020/2021

KARIS

REDAKCIA

**Karis - The school magazine,
časopis Bilingválneho gymnázia
Milana Hodžu v Sučanoch**

Ročník desiaty, číslo druhé
(december, január, február)

Šéfredaktorka:

Terézia Slyšková

Zodpovedný pedagóg:

Mgr. Marián Steiner

Grafická úprava:

Richard Ďurina

Terézia Mičková

OBSAH

10 rokov Karisu
Ešte som nebol v Karise
Neporovnávaj sa s nikým
A year abroad
Koniec manuálnym brigádám
Orol sučiansky
Playlist môjho života
ŽSR
StužkovaNIE
The story of Sparta
Fashion
Corona
Interview s prvákmi
Veda
Recenzie
Kinematografia 2020

Prispievatelia v tomto čísle:

Terézia Slyšková, Tomáš Košárek,
Zuzana Holubčíková, Katarína Hojová,
Slávka Pálešová, Aneta Janúšková,
Katarína Hojová, Žofia Petrášová, Ján
Svýba, Zaira Zaremska, Mário Valek

Ahojte!

Nanešťastie sa napriek všetkým očakávaniam toto číslo vytvára iba v pohodlí domova a nie uprostred školských lavíc, hukot spolužiakov vymenený za hukot áut za oknami izieb, poprípade občasné zakikírikanie pokiaľ žijete na dedine. Stres z písomiek je však stále rovnaký, projekty nás neprestávajú prenasledovať, nech už sú v akomkoľvek formáte a dochádzka sa kontroluje unmuté-nutím namiesto zdvihnutia ruky. Na online výučbu sme si viac-menej zvykli, všetci sa však nepochybne zhodneme, že učiť i byť učený je omnoho príjemnejšie v škole ako z domu.

18 Pokúsili sme sa sústrediť na rovnaké oblasti, na ktoré by sme sa sústredili
20 aj pri dochádzkovej výučbe, avšak spestrili sme si to pár článkami o mometálnej
22 pandémie. Samozrejme máme články aj pre ľudí, ktorí majú pandémie plné zuby
25 (avšak samozrejme stále dodržujú opatrenia) – môžu sa odreagovať bližším
27 spoznávaním nových prírastkov do našej zborovne alebo množstvom iných článkov.
31 Nech už vás osloví ktorýkoľvek článok z tohto čísla, verím, že si čítanie Karisu
31 užijete a napriek stresu z učenia (poprípade z maturít a vysokých škôl) si nájdete
36 chvíľu na prečítanie nového čísla Karisu.
39
41

Terézia Slyšková

10 rokov Karisu

Náš školský časopis tento rok, toto vydanie, oslavuje desiate výročie. Ťažko sa mi dá opísať niečo s tak dlhoročnou tradíciou, najmä kvôli tomu, že desať rokov je pre mňa polovica života. Ako desaťročná som sa učila druhú skupinu vybraných slov, zatiaľ čo na GBASe sa vydávalo prvé číslo Karisu. Za desať rokov som sa v mnohých veciach zlepšila a vyspela, rovnako ako náš časopis. Karis sa nepochybne zmenil, pevne však verím, že iba k lepšiemu.

Desať rokov je naozaj dlhá doba a keby som sa pokúsila vymenovať všetko, čo sa za ten čas v Karise udialo, zapísala by som celé jedno číslo.

Doteraz sa pri Karise vystriedalo päť šéfredaktorov, z ktorých každý prenechal tomu nasledujúcemu Karis s dôverou, že ho naďalej bude rozvíjať. Niekoľko grafov sa trápilo nad úpravou stoviek textov, desiatky prispievateľov sa pokúšali stihnúť poslať svoje príspevky iba pár hodín pred deadlineom. Taktiež sa nám za posledných desať rokov niekoľkokrát podarilo umiestniť na celoslovenskej súťaži školských časopisov Štúrovo pero, čím sme ukázali, že GBAS je jednou z najlepších škôl, a to nie iba podľa oficiálnych rebríčkov. Už desať rokov našim žiakom ako aj učiteľom spríjemňujeme nespočetné množstvo prestávok, inšpirujeme a dávame priestor

na vyjadrenie sa žiakom, učiteľom aj absolventom.

Týmto príspevkom by som sa rada poďakovala najmä pedagógom zodpovedným za Karis, pani učiteľke Makovickej a pánovi učiteľovi Steinerovi, bez ktorých by sme na škole nijaký časopis nemali, našim grafikom, ktorí Karisu dávajú tvar a našim prispievateľom, ktorí mu dávajú dušu. Taktiež by som sa chcela poďakovať vám, našim čitateľom, ktorí nás inšpirujú k písaniu nových článkov, a vďaka ktorým môžeme naďalej tvoriť nové vydania.

Nakoniec by som rada zapriala Karisu všetko najlepšie a verím, že o desať rokov si budem môcť prečítať o ďalšom okrúhlym výročí.

T. Slyšková

Zuzka Hudáčová sa na našej škole vzdelávala iba dva roky, no ktokoľvek si ju pamätá, musí uznať, že za sebou zanechala veľa spomienok a dojmov. Napriek tomu, že už oficiálne našou žiačkou nie je, rozhodla som sa ju osloviť. Aj pár rokov na GBASe je dosť na to, aby si človek nazbieral spomienky a skúsenosť nielen s našim, ale taktiež zahraničným školským systémom je niečo, čím sa naši žiaci veľmi radi nechajú inšpirovať. Zuzka je taktiež pomerne známa vďaka svojej výskumnej práci a nepochybne môže aj po odchode zo školy slúžiť ako vzor mladším ročníkom.

Čo ti najviac chýba z GBASu alebo celkovo Slovenska?

Moji spolusediaci na hodinách (sväté kvarteto od prvého ročníka), veľké prestávky s hudbou na chodbách, vtipy s učiteľmi, pizza rožky z bufetu, šatne väznicového štýlu.

Najkrajšie spomienky z GBASu?

Každá dlhá cesta vlakom domov s priateľmi a všetko, čo s tým prišlo, či už zdieľaný krém na ruky (tradične od Martina Dama), boj o posledné Oreo kúsky, alebo existenčné diskusie. Zažila

som iba dva Hodžafesty a dve Vianočné školy, ale na všetky tieto akcie spomínam s úsmevom (hlavne na niekoľkonásobne rozliate kakao na zemi). Moja prvá hodina dejepisu, keď sa pán učiteľ Bartoš postavil na stoličku a predviedol divadelný akt ma taktiež doteraz sprevádza, ako aj všetky tancovacie stretky v intrákovej izbe.

Prečo si si vybrala práve školu na ktorú chodíš?

HMC štipendium ma pridelo na školu Dollar Academy. Štúdium v Británii som si vybrala, lebo som mala pocit, že som sa

zaplatiť oveľa viac učiteľov a viac zdrojov. Ďalej, zaujímavosťou napríklad v Škótsku je, že vek, kedy sa tu ľudia hlásia na výšku, je vek, kedy väčšina žiakov nastúpi na Slovensku na strednú školu, takže je tu možnosť naštartovať svoju kariéru oveľa rýchlejšie. Taktiež sa človek môže relatívne rýchlo zamerať na svoj predmet a vybudovať "expertízu" cez veľký záber na praktickú, profesionálnu prácu. Napríklad, ja som minulý rok z piatich predmetov vypracovala výskumnú prácu. Na GBASe má človek väčšiu autonómiu, teda je to lepšia škola života. Tu máme všetko naservírované na zlatej tácke. Nevieť si predstaviť byť v UK systéme celý život. Myslím, že začať v krajine ako Slovensko a prejsť do súkromnej školy v UK je ideálna kombinácia, keďže si to potom v UK človek váži oveľa viac.

Čo ťa najviac inšpirovalo sústrediť sa na výskum?

Vždy som veľa čítala, aby som zahasila svoj hnev na nezodpovedané otázky. V určitom bode som čoraz viac natrafila na otázky, na ktoré odpoveď nepoznáme, tak som sa rozhodla, že ich budem zisťovať sama. Výskum, podľa mňa, nie je sústredenie alebo práca, je to štýl rozmýšľania, ktoré som si nejako vybuodovala od malička.

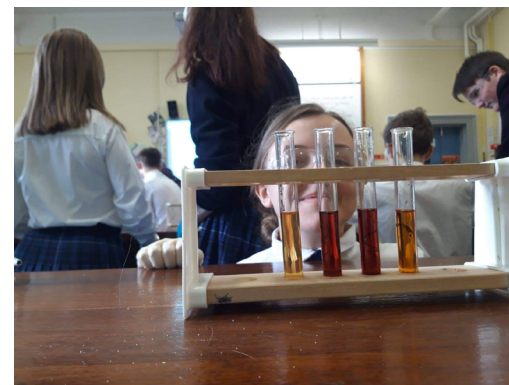
Aká je tvoja skúsenosť s výskumom na Slovensku? Ako by sa mohli naši žiaci zapájať do výskumov, pokiaľ chcú zostať na Slovensku?

Ja som začínala, keď som mala štrnásť, takže pre väčšinu zo stredoškolákov to

bude určite ľahšie, ako to bolo pre mňa. Ako by povedala asi každá začínajúca vedkyňa, pomohla mi neodbytnosť. Sme na Slovensku, konkurencia nie je obrovská, ako napríklad v Amerike, takže každý, čo sa trochu posnaží a bude mať šťastia na dobrých ľuďoch, šancu dostane. Treba oslovovať vedcov a byť neodbytný.

Na čom pracuješ teraz?

Zamestnávajú ma prihlášky na výšky, prípravy na skúšky z najvyšších škótskych stredoškolských skúšok, vedecké písanie pre odbornú aj neodbornú verejnosť a pár vedeckých aj nevedeckých projektov.

Aké máš plány do budúcnosti? Máš vysnívanú školu, poprípade odbor?

Úprimne, nemám "dream" inštitúciu, keďže nasledujem frázu: "You either have it or not." Takže podľa mňa je jedno, kto kde skončí, dôležité je, čo zo seba sám dokáže urobiť a ako tým ovplyvní okolie. Čo však viem, je, že mojím plánom je pochopiť a inovovať. Chcem pochopiť ľudský mozog, jeho rozvoj, evolúciu, ľudskú podstatu, prečo naša spoločnosť je taká slepá voči systemickému sexismu

a podobne. Chcem inovovať vedecké metódy, spôsob myslenia a prístup k nápadom. Ak sa mi popritom podarí niečo publikovať, či vymyslieť, budem iba rada.

Ďakujem Zuzke za rozhovor a prajem šťastie do budúcnosti!

T. Slyšková

začala búchať o strop niektorých aspektov rozvoja v slovenskom vzdelávacom systéme. Chcela som miesto, kde sa rozmýšľanie a nápady stavajú nad to, aké fakty, z akej učebnice si kto pamätá, a realizácia niečoho, čo má impakt nad to, kto čo vyhrá v súťažiach bez reálnej pointy.

Aké možnosti ponúkajú zahraničné školy oproti GBASu, poprípade naopak?

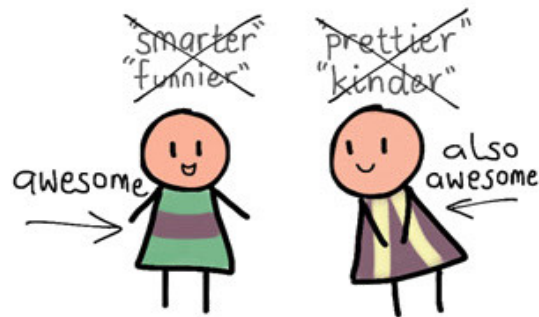
Keďže veľa z UK škôl je súkromných a majú viac financií, môžu si dovoliť

Okamžite s tým prestaň! Nepokračuj v tom! NEPOROVNÁVAJ sa s nikým!

Nerob to, naozaj to nerob! Žijeme v dobe, akej žijeme, to si klamať nebudeme, je to ťažké. Je naozaj veľmi obtiažne nájsť seba a nenechať sa ovplyvniť spoločnosťou. Sama som si prešla veľa etapami, kde som sa hľadala a kedy som sa necítila byť dosť dobrá.

Vidieť každý deň na ulici, na sociálnych sieťach, dokonca aj v škole krásnych a úspešných ľudí nie je jednoduché. Pretože v momente, ako ich zahliadneme, v našej hlave sa rozsvieti kontrolka „Pozri sa na nich a teraz sa pozri na seba...Vidíš ten rozdiel?!“ Priznávam, u niekoho to nemusí vyvolať žiaden efekt, a táto otázka sa v ich mysli nemusí ani ukázať. Ale ako vo všetkom aj v tomto sú ľudia úplne rozliční. Na časť populácie to môže vyvolať dlhodobý efekt, ktorý len tak neodíde. Aby toho nebolo málo, často potom tento jeden podnet v hlave riadi všetko v ich živote. Ráno vstávajú bez sebavedomia, s vedomím, že svetom sa prechádzajú, podľa nich lepší ľudia. Tak na čo by sa mali potom v živote ešte vôbec snažiť? Nikdy ich predsa nedobehnú... Podľa seba nie sú dostatočne múdri, lebo vidia, kto sa na akej olympiáde kde umiestnil. Podľa seba nie sú dosť zábavní, aby s nimi niekto iný chcel vôbec tráviť čas. Podľa seba nie sú dostatočne atraktívni, lebo na sociálnych

sieťach majú podľa nich málo like-ov. Ich hodnotenie o nich samých je také nízke, že postupne sa týmto postojom oberajú o všetko dobré. A naozaj chceme práve toto? Celý život mať zlé myšlienky, vďaka ktorým si nevieme užiť ani maličkosti? A tá najbláznivejšia časť? To, čo vidíme, nie je presne tak, ako to vidíme.

Tí ľudia, ktorých sme obdivovali a porovnávali s nimi našu osobnosť, výzor a život, tí môžu byť takisto nešťastní, lebo aj oni sami majú o sebe pochybnosti. Oni sa tiež porovávajú s niekým iným. Zdravá rivalita tu neexistuje. Neinšpirujeme sa, neposúvame sa, len sa s porovnávaním brzdieme a stagnujeme. Skoro nikto nie je so sebou spokojný. O čom je potom naša existencia? O nespokojnosti?

Každý z nás je predsa výnimočný!

A to je úžasné, pretože ak by sme boli všetci rovnakí, na svete by sme sa nudili. Je potreba pestrosti, potom máme na výber toho tak veľa...

Môžeme byť kto len chceme, môžeme sa kamarátiť, s kým chceme, a môžeme mať za partnera, koho len chceme. Každý má iné preferencie. To, čo sa vám na vás nepáči, určite na vás obdivuje niekto iný. Nezapúdajte na to.

Možno som sa na chodbe na vás dokonca s úžasom pozerala ja. Naozaj sa s nikým neporovnávajte! Ak to prestanete robiť, život bude zrazu plný rôznych príležitostí, ktoré sa nebudete báť prijať. Napríklad ako ja, konečne sa po 5 rokoch nebojím napísať do Karisu článok.

Netvrdím, že je perfektný, lebo také nič nie je, ale prinieslo mi to minimálne skúsenosť, vďaka ktorej sa znovu budem môcť o kúsok viac zlepšiť a byť na seba hrdá, a konečne byť so sebou spokojná. Ak vás trápia podobné myšlienky, naozaj ich skúste zahnať do úzadia, porovnávanie sa s niekým naozaj nestojí za to, je to len moderná sociálna smrť.

Z. Holubčíková

A Year Abroad: A Year Without GBAS

1. What agency did you go with and what country did you live in?

Adam: I lived in the state of Nevada, in the USA. I went to the US thanks to an agency called ICESlovakia.

Branka: I went through AFS and I livednnnnnnnnnnn in Belgium (the French-speaking part).

Šárka: ICESlovakia, the same as Adam. They don't offer scholarships, so you have to pay for your exchange year yourself, but you can also choose the state in the USA where you want to be placed. I didn't, I left it up to fate, and I got chosen by one family in Texas.

2. What was the best experience you had while doing your exchange year?

A: The best thing was definitely going to the Death Valley National Park in California. At first sight it may seem just like a huge desert, but trust me, it is truly a beautiful place with a lot to discover and do

there. Big sand dunes, volcanoes, altitude of 82 meters below the sea level, and 30 degrees Celsius in the middle of February. You've got it all right there.

B: My best experience was the visit to Antwerp with my host family during the winter holidays. We went to see The Jungle Book Chinese Light Show which was located at the Zoo. For me, it was a unique and unforgettable experience.

Š: For me, probably taking part in a school musical, all the fun during rehearsals and our shows, Homecoming (big

school dance), camping, or my birthday weekend when my host family took me to Houston, ice skating in a mall, my favorite restaurant and then a hotel with an infinity pool on 18th floor with a view... it's hard to choose.

3. What was the worst thing that happened to you there?

A: I was very unlucky with the family I got as my host family. They were not very nice to me or my host brother (a South Korean boy, exchange student like me). They were narrow-minded and did not like other cultures, only their own American one.

B: Even though I can't choose a particular thing, I would probably say the feeling of it not being my home which is something

quite normal, I believe. The freedom and comfort that I feel in my house here in Slovakia simply cannot be attained anywhere else.

Š: My first day of school. My bus in the morning didn't come, so I had to call my host dad, but I was already late for my class, and during lunch in a really big canteen, I couldn't find any familiar faces, I was sitting alone and felt so lonely and overwhelmed by everything that I locked myself in the bathrooms and cried. First days be first days.

4. What did you miss the most about GBAS/Slovakia?

A: Well, of course I missed my family, my girlfriend, my friends from school, and all the awesome teachers we have at GBAS, but the thing I missed the most was probably GBAS itself, those small classrooms in which you always have someone sitting next to you who you can always talk to when you're bored.

B: I missed the atmosphere the most, which we, the students, have in classes and after classes which is very friendly, welcoming, casual. I also missed the fact that we all help each other and are team players which I didn't really feel in the Belgian school. When speaking

in general, what I missed the most was my mum's cooking.

Š: Oh, public transportation for sure. In my town, there were only school buses and apart from that you either have a car, or it sucks. Or you can find friends who drive, like I did. Apart from that I missed the unique GBAS atmosphere, afternoons on the Grass, how we all know each other here, because it's not such a big school. And I missed rožky. Oh, and my boyfriend.

5. What was better in your schools/countries, that you would improve at GBAS/Slovakia?

A: One upside about the schools in America is that you can basically study whatever you want, you can make your own curriculum and focus on whatever you like.

B: Honestly, I must say that I didn't notice things I would want to have in Slovakia but if I had to really choose something, it would be that the trains are new and modern (although they do have Slovak

vibes since they are also late all the time)

Š: Their public schools simply offer so many different classes to choose from, like culinary arts, livestock production, cosmetology, global business, animation, design, and many, many others, not to mention that all sorts of sports are classified as real classes and I think this way you can easily find what you want to study later in life.

6. Did you have any difficulties speaking a different language all the time?

A: At first it was a little bit hard to understand everything they were saying, since everyone talks so fast, but after about 2 weeks I got used to it and had no problems afterwards.

B: Thankfully, I didn't. My transition to French went better than expected and other than occasionally having to explain a thing rather than naming it or trying to pronounce an English word in a French way hoping it makes sense, everything went smoothly. I must add that I asked my teachers for explanations during the lessons whenever I didn't understand a specific word.

Š: Not really, people would sometimes make fun of my pronunciation, I would laugh with them and that actually taught me a lot, but at the same time my friends were saying they loved my accent.

7. What food did you use to eat there?

A: This is a question everyone would ask me after I came home. I have always given everyone just a short simple answer that the food is basically the same, just with more sugar and fat.

B: For lunch we always had a sandwich of our own choice. For dinner we ate all the types of food, most often Italian, but also Chinese, Belgian specialties, etc.

Š: Mexican food, yes please! (Even though everyone was so shocked to discover I don't like spicy food, I loved the non-spicy Mexican dishes, yes, they do exist.) I miss it so much and apart from that, of course, peanut butter and jelly sandwiches, and Whataburger.

8. Did the corona situation affect your exchange year?

A: Yes, having to buy 3 plane tickets in one day, traveling across the whole US and then being in quarantine for 2 weeks, everything arranged in the span of 4 days, I would definitely say that coronavirus affected my stay in America. I probably don't even have to say that I ended my whole stay prematurely since I was

supposed to stay there for 2 more months.

B: Yes, it did. I had to return 3 months earlier.

Š: Yes it did...I had to leave 2 months earlier, and I missed Prom, trip to New Orleans and NASA space center, trip to one island near Mexico... My parents had called me that I had to leave in the next 3 days to catch the repatriation flight from Washington DC. Long story short, I didn't get to say goodbye to my friends and this story also involves the state quarantine.

9. What did your host country know about Slovakia?

A: They knew that Slovakia was a small country somewhere in Europe, but that was about it. They, as many other Americans I had met, thought that Slovakia was a former soviet country, with strong ties to Russia, which is probably underdeveloped and fell behind the rest of the world, which was, of course, totally wrong.

B: They actually knew a lot of things because their neighbors hosted a Slovak girl couple of years ago and they had a great relationship with her.

Š: Nothing really. 90% of the people I

met thought it was still part of Russia, the rest thought it was Czechoslovakia, and sometimes I was joking with them that we actually don't have houses here in Slovakia, but luckily we recently discovered fire...

10. Describe your host country /state using only 4 words.

A: One big beautiful desert.

B: Modern, civil, careful, rainy.

Š: Hot, proud, incredibly-nice-people-who-still-support-Trump, hot

11. What do you want to say to people who consider doing an exchange year?

A: Make sure that the agency you're going with is good and reliable, if you're going to be staying with a host family, check what kind of people they are beforehand, so that you are not surprised when you arrive there, but most importantly, try to have as much fun as you can, make new friends and connections, and don't forget to try all the things you can't have here in Slovakia. Whether you're doing just one semester or a whole year, make sure to enjoy every second of it.

B: Go for it! Do think it through and put your pros and cons on a paper if you need to but don't let your fear from the unknown stop you from an amazing experience. Don't ever forget that it is your exchange year! Listen to your intuition and do what is best for you (while being respectful and cold-headed of course).

Š: It's not going to be easy and it's not going to be all great all the time. But it's absolutely worth it! The experience, the friends, the host family that may become your second family forever, how you overcome your own limits. Just. Do. It.

For more information don't be afraid to reach out to Adam Berkeš (4.A), Branka Božinovič (4.C) and Šárka Mičková (4.B)!

Koniec manuálnym brigádam!

Nepochybne už veľa z nás rozmyšľalo nad tým, ako si popri škole privyrobiť. Existuje veľmi veľa spôsobov – nájsť si brigádu neďaleko, kam sa po škole vyberiete na pár hodín párkrát do týždňa, naučiť sa investovať a využiť všetky tipy a triky, ktoré nájdete, vytvoriť stránku, ktorá sa stane nečakane populárnou a spraví vás miliónárom. Brigáda je však pomerne časovo náročná, investovanie je riskantné a pravdepodobnosť, že sa z vás stane miliónár, je rovnaká ako pravdepodobnosť, že po obednej prestávke v bufete zostali syrové bagety – veľmi mizivá. Existuje však ešte jedna možnosť, ktorá vám zaberie trochu menej času ako poriadna brigáda. Je takmer bez rizika, síce sa vďaka nej miliónárom nestanete, ale na tú občasnú syrovú bagetu si určite zarobíte. Je to doučovanie.

Máme veľké šťastie, že sme študentmi Bilingválneho gymnázia Milana Hodžu, a teda všetci môžeme doučovať jednu vec – slovenčinu (týmto by som sa rada poďakovala našim pani učiteľkám slovenčiny). Taktiež je veľký dopyt po doučovaní angličtiny, ktorú taktiež vieme nadpriemerne. Nepotrebuje byť ani matematickým géniom, aby ste doučovali

matematiku na úrovni základnej školy. Doučovania iných predmetov nie sú tak žiadané, ale kto hľadá, ten nepochybne nájde.

Ja som sa k doučovaniu dopracovala až v treťom ročníku a otvoril sa mi celý svet možností.

The screenshot shows the homepage of doučma.sk. At the top left is the logo, a red graduation cap with a yellow tassel, followed by the text 'doučma.sk'. To the right is a hamburger menu icon. The main heading is 'Požiadavky na doučovanie od študentov' in a large, orange, sans-serif font. Below this is a sub-heading in smaller black text: 'V zozname nižšie nájdeš požiadavky na doučovanie s dátumom ich vzniku, predmetom a mestom. Môžeš si vybrať tie, ktoré ťa zaujali a hneď kontaktovať svojho budúceho študenta.' At the bottom of the screenshot is a search form with two input fields: 'Predmet:' and 'Mesto alebo PSČ:'. Below the fields are two red buttons: '+ zadať dopyt' and 'Filtrovať požiadavky'.

Existuje toľko spôsobov, ako sa k doučovaniu dostať – mne osobne sa to podarilo vďaka nenápadnej správe v ročníkovom chate. Spomínal ôsmaka, ktorý chcel doučovanie na prijímačky. Existuje však mnoho ďalších spôsobov, ako si nájsť žiaka.

Jeden (podľa mojej skúsenosti) z najjednoduchších a najefektívnejších je číhať na moment, kedy sa objaví otázka, či by sa našiel niekto, kto by nechcel doučovať. V tomto prípade stačí byť dostatočne rýchly a dokážete sa veľmi rýchlo skontaktovať s (väčšinou) rodičom žiaka, ktorý potrebuje pomoc v nejakom predmete, poprípade chce pripraviť na monitor.

Ďalšia možnosť je poslať svoj životopis jazykovej školy a počkať, kým vás pozvú na interview. Potom stačí prísť slušne oblečený, so šarmantným úsmevom a správnou výslovnosťou a možno sa vám podarí nájsť si legitímnu prácu. Je to viacmenej rovnocenné akejkoľvek inej brigáde, ale predsa sa to ráta ako doučovanie a v životopise to vyzerá pôsobivo.

V neposlednom rade môžem odporučiť rôzne stránky, ktorých je na Slovensku hojne. Najväčšie šťastie som mala na doučma.sk, ale existuje napríklad aj domelia.sk alebo inzerát na bazoši. Požiadavky na doučovanie tam pribúdajú takmer každú hodinu a ľudia hľadajú doučovanie zo všetkého – od jazykov a tradičných predmetov cez doučovanie deviatakov na monitor a prijímačky až po doučovanie hudobných nástrojov. Stačí si vytvoriť profil a veriť, že zaujmete

potenciálneho žiaka. Všetky tieto stránky sú však spoplatnené, pokiaľ chcete ľudí skontaktovať, takže riskujete možnosť, že vám prepadne sedem eur a ani po mesiaci si žiaka nenájdete.

Verím, že vám tento článok ukázal nové možnosti, ako si privyrobiť popri škole, aby ste mali na desiatu a možno aj na nejakú tú kofolu, kým čakáte na vlak. Nemusíte byť odrazení ani momentálnou situáciou, keďže často sa nájdu aj inzeráty na online doučovanie, ktoré po posledných pár mesiacoch hravo zvládnete.

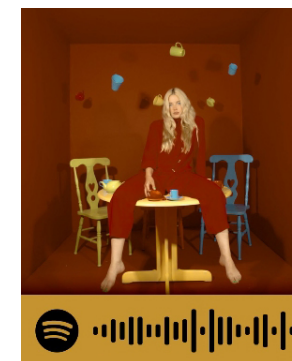
T. Slyšková

PLAYLIST MÔJHO ŽIVOTA

Žijeme v časoch, kedy je pocit samoty a smútku častejší ako inokedy. Nezblázniť sa môže byť ťažké a väčšine z nás prináša mentálnu stabilitu práve hudba. Vytvorila som playlist z pesničiek, ktoré zanechávajú pokoj v duši u mňa. Playlist môjho terajšieho života.

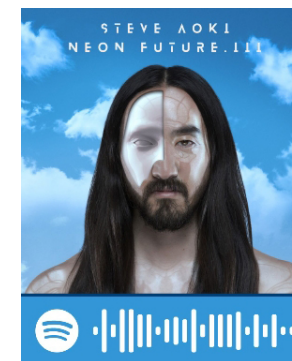
Cold in California – Ashe

Svoj playlist otváram songom od Ashe, ktorú posledné tri mesiace počúvam bez prestávky. Ashe všetkým pripomína ako sa ľudia navždy budú chváliť svojim šťastím a úspechmi, ale problémy si nechajú pre seba.

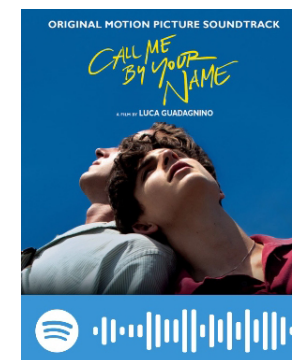
Just Hold On – Steve Aoki, Louis Tomlinson

Kedykoľvek potrebujem motiváciu, toto je prvá, ktorú si pustím. Spevák ju napísal, keď sa sám potreboval motivovať a teraz pomáha všetkým fanúšikom, medzi ktorých patrí.

Visions of Gideon – Sufjan Stevens

Túto pesničku veľa z nás pozná z filmu "Call Me By Your Name". Pre mňa je to pesnička, ktorá ma vždy rozplače a rozcíti.

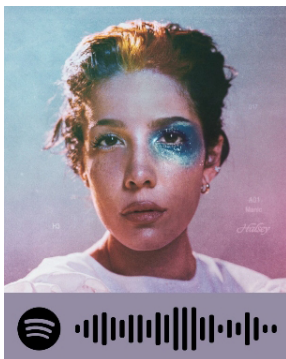
Act My Age – One Direction

Naopak, pesnička, ktorá mi vždy zlepší deň je zábavná, spontánna a šialená. Každý pri nej dostane chuť sa plne vyblázniť a vráti sa pri nej pekná detská radosť.

3am – Halsey

Celú zbierku zakončím celkom novým hitom od Halsey, ktorý moji susedia musia poznať naspamäť, pri tom ako často a nahlas si ho doma púšťam.

A. Janúšek

ŽŠR

Ako sme sa v septembri radostne do školy vrátili, tak sme ju aj rýchlo opustili. Nechýbala nám frustrácia a sklamanie, keďže v prvom polroku mávame najviac zaujímavých aktivít ako napríklad Vianočnú školu alebo Mikuláša. Všetky tieto aktivity sme museli preniesť do virtuálneho sveta, čo nebol práve jednoduchý proces a zabral nám pomerne veľké množstvo času a energie, keďže aktivity v online forme sme doteraz nerobili a nemali sme dostupné zaužívané metódy na ich organizáciu ako v prípade prezenčných akcií.

Stretávanie sa v online priestore nám nerobilo žiadny problém, dokonca sme s ním začali ešte pred zatvorením škôl. Musíme povedať, že takéto stretnutia sú jeden z najväčších benefitov, ktoré nám pandémia priniesla. Keď sme sa zvykli stretávať na nultých, mali sme obmedzené množstvo času a niekedy sme nestihli dopodrobna prebrať všetky potrebné detaily. Počas posledných troch mesiacov sme však zmenili trvanie stretnutí zo 45 minút na neurčitý čas potrebný na vyriešenie všetkých bodov, ktoré boli na stretnutie naplánované. Čo nás ako vedenie ŽŠR najviac teší, je, že tieto videohovory sa často neskončili hneď, ako sme vyriešili potrebné body, ale plynule prešli do diskusie o rôznych témach, už

ale na osobnej úrovni. Takýmto spôsobom sme mali možnosť viac sa spoznať a utužiť kolektív, čo je nesmierne dôležité po prvé z ľudského hľadiska, po druhé to zlepšuje našu spoluprácu a vytvára príjemnú atmosféru pre produktivitu.

Vďaka možnosti dlhších stretnutí a stretávaní sa viackrát do týždňa sme mali čas na organizáciu viacerých aktivít ako zvyčajne. Preto sme sa aj rozhodli raz za týždeň počas novembra a decembra spríjemniť našim spolužiakom piatkové poobedia rozličnými aktivitami. Niekedy mali skôr vzdelávací charakter, ako napríklad diskusie s absolventmi študujúcimi v zahraničí alebo prednáška o lekárskej marihuane, inokedy išlo viac o oddych a zábavu, ako napríklad celoškolský AMONG GBAS alebo tímová hra Kto? Čo? Kde?. Vďaka týmto aktivitám sme získali predstavu, ako asi organizovať online aktivity, čo nám nesmierne pomohlo pri plánovaní najväčšej výzvy, ktorá nás čakala – Vianočnej školy.

Musíme priznať, že najskôr sme si ani nemysleli, že naše aktivity budeme vôbec organizovať, ak nebudeme v škole. Keď sme však vďaka Hodžafestu a našim piatkovým aktivitám videli, že ľudia majú záujem a organizácia je možná, definitívne sme sa rozhodli, že Vianočná škola

nakoniec bude. Keďže išlo o úplne nový formát a vôbec prvý, ktorý nebol fyzicky v škole, museli sme si zodpovedať množstvo otázok: “Bude Vianočná škola jeden deň ako zvyčajne alebo to roztriahneme na viac dní?” “Budú sa nám aktivity prekrývať alebo nie?” “Ak sa rozhodne, že pôjdeme do školy, ponecháme online formu alebo budeme niečo robiť aj prezenčne?... Tieto otázky nám dlho nedali spávať a ešte viac sa objavovali, keď sme mali formu premyslenú, ale začalo sa polemizovať o návrate do školy. Organizácia Vianočnej školy nebola ľahká, no myslíme si, že môžeme skonštatovať, že nakoniec všetko dobre dopadlo a vďaka našej tímovej spolupráci sme aj túto najväčšiu výzvu zvládli.

Nepriaznivé pandemické okolnosti nás zahnali do kúta a boli sme nútení nechať overené taktiky za sebou a všetko riešiť novou cestou. Všetci členovia ŽŠR sa tejto situácii ale postavili čelom, vďaka čomu môžeme konštatovať, že sme viac získali, ako stratili. Naučili sme sa tradičné akcie robiť netradičnou cestou, rozšírili sme si možnosti nášho pôsobenia a čo je najhlavnejšie, vedeli sme spolužiakom poskytnúť možnosť oddychu, ale aj vzdelania viac ako kedykoľvek predtým. Vďaka vysokému počtu účastníkov, čo bolo v priemere asi 40 ľudí na jednu aktivitu, a pozitívnym ohlasom spolužiakov aj učiteľov vidíme, že naše pôsobenie má zmysel. Vďaka týmto ľuďom sme radi, že sme sa nevzdali hneď na začiatku, ale rozhodli sa v sťažených

podmienkach bojovať a tešíme sa na naše ďalšie akcie a aktivity, hádam čoskoro aj prezenčne v škole.

P. Kasenčák a N. Michalcová

StužkovaNIE

Už od prváku sa s našim ročníkom spája šťastie na nové a predtým neodsúhlasené udalosti. Či už to bola nová lokalita na prvácky UK trip, alebo na KOŽAZ, alebo minuloročné maturity a pozmenená voľba predmetov do piateho ročníka. Stužková, samozrejme, nemohla zaostávať, a tak si takú tú klasickú obrovskú slávnosť vo veľkej sále tiež trochu upravíme.

Tak ako so samotnou stužkovou, aj s jej zrušením sa spájajú emócie a názory. Niektorí sú radi, že sa zrušila, iní zas naopak radi nie sú.

„Som nespokojný, lebo chcem stužkovú!“
A potom sa nájdu aj takí, ktorí sú

vzhľadom na situáciu spokojní, ale nie je pre nich také ľahké zmieriť sa s tým, že nebude.

„Prišli sme o jedinečný zážitok, avšak plne rozumiem, že sme nemali inú možnosť v tejto situácii.“
„Aj áno, aj nie... Z hľadiska momentálnej situácie a bezpečnosti to bolo správne rozhodnutie, aj keď sme tým prišli o našu výnimočnú noc.“

Myslím si však, že môžem hovoriť za všetkých, keď poviem, že momentálne to bolo najlepšie možné rozhodnutie.
„Ale myslím si, že je lepšie, že sa zrušila, vzhľadom na momentálnu situáciu.“
„Obmedzíme šírenie nákazy,

zabránilo tomu, aby niekoho peniažky len tak prepadli (ak by bol covid pozitívny počas stužkovej).“
„Pandemická situácia to neumožňuje, keď to bude možné, spraví sa náhrada.“
Presne tak, náhrada...

Samozrejme to nechceme nechať len tak. Nápadov na alternatívny program sa zopár našlo. Teraz už len ostáva čakať, kedy sa vrátíme do školy a dostaneme aspoň stužky. Síce je momentálne obdobie, kedy by sme ich už nosili, ale zároveň je obdobie, kedy by sme mali radšej sedieť doma. Keď to ale neskôr pandémie a počasie dovoľia, oslave sa nevyhneme. Áno, nebude to také ako večer v žiari reflektorov.

„A zrejme by to bol aj jeden z posledných večerov, kde by sme boli všetci spolu, či už ako trieda, alebo ako ročník.“

„A jediné, čo ma hnevalo, bolo, že sa nerozlúčim poriadne s tými najlepšimi ľuďmi, s ktorými som zdieľala posledných 5 rokov každej strasti a bolesti, či radosti. Avšak, potom mi v hlave cinklo, že však toto je GBAS a viem, že sa určite rozlúčime poriadnou cestou. Budeme si to pamätať.“
„Stužkovú som považovala ako nejakú oslavu tých 5 rokov, čo nám GBAS dal. Ale tak čo už, isto to zvládneme osláviť aj iným spôsobom.“

Ale pozrime sa na to aj takto, čo môže byť ikonickejšie, ako osláviť stužkovú na našom milovanom a ku GBAS-u neodmysliteľnom GRASS-e.

„Chápem, že stužková je super, všetci sú

svoji, je to len jediná takáto akcia za náš život, ale príde mi, že si spolu užijeme ešte kopu akcií...Ale no taak, GRASS je stokrát krajší priestor na rozlúčenie!“

Jednou z vecí, ktoré mňa osobne mrzia, je, že som si už cez leto stihla kúpiť šaty. A viem, že nie som jediná. Istotne sa veľa z nás tešilo, ako sa upravíme a budeme elegantní. A aké pekné fotky budeme mať s rodičmi, kamarátmi či učiteľmi.

„Najprv som bola veľmi sklamaná. Predsa len som dievča, ktoré túžilo po tej jednej noci, kedy si oblečie nádherné šaty a bude sa cítiť dospelé. Uvidí rodičov plakať pri myšlienke, ako rýchlo im vyrástlo to malé dieťaťko. No postupom času som si uvedomila, že tieto momenty môžem zažiť aj inak.“

A je to pravda, takéto momenty môžeme zažiť aj inak. Aj nádherné šaty a obleky si na seba môžeme dať inokedy.

„A šaty si môžem obliecť predsa aj do školy.“

Na druhú stranu, nie všetci na to majú rovnaký pohľad. Niektorí mohli správu o

zrušení prijať s úľavou.

„Pre ľudí, ktorí nie sú najspoločenskejší, je situácia, ktorá sa vyskytla, veľmi dobrá. Šaty ako dievča vnímam skôr tak, že by to bol veľký stres- ako vyzeráť pekne, mať dobrú postavu, porovnávať sa so všetkými...“

„Príde mi len neskutočne ľúto všetkých ostatných, ktorí sa na to tak veľmi tešili.“

A je mi úprimne ľúto aj všetky tie kreatívne duše, ktoré strávili hodiny prípravou programu. A samozrejme aj tých, ktorí sa podieľali na celkovej organizácii. Bolo vás dosť, boli ste neuveriteľne šikovní a celej stužková crew patrí jedno veľké ĎAKUJEM! A osobitné ďakujem patrí aj Terezke Slyškovej, ktorá sa už asi niekedy na začiatku tretiaku rozhodla, že by sme mali stužkovú začať riešiť.

„Keby bola situácia iná, určite by som mala iný názor na starosti so stužkovou, ale s tým, ako to vyzeralo už v septembri, som bola veľmi frustrovaná. Teraz som rada, že to už nemusím riešiť a báť sa, že nevyjdú financie.“

Ostáva nám len dúfať, že dospelosť príde aj bez pani stužkovej. A v pamäti sa navždy zachová GBAS ako taký.

The story of SPARTA

Sparta, the symbol of discipline, militarism and the source of many legends which survive to this date. Once the most powerful city in all of Ancient Greece, then, as many other societies, destroyed by decay and corruption. Sparta also made its way into modern culture, in movies, names of sport clubs or as a synonym for strength.

Sparta was named after the ancient queen of its area. The region in which the city is located is unusually fertile for Greece. The Dorians, who conquered it in the 9th century BC, were seriously lucky. However, they were a minority in the region. Therefore, a military society had been established. The former inhabitants became state-owned slaves who performed all manual work in order for Spartan citizens to be able to form the military class which could control all these slaves and defend the city. Thus, our story of great glory begins.

to defend the city. It was forbidden for them to emerge in any money-making activity. On the other hand, women could stay at home. The main aim was to teach them how to be good wives and mothers. In comparison with other Greek states, Spartan women enjoyed high social status and freedom.

The Polis was ruled by two kings, who never enjoyed full power. It was also possible to put them on trial, which often happened. Their other responsibility was to lead the army to the battle. The other

powers were shared with five ephors, who were taking care of the city while kings were at war, a council of elders and the assembly of all citizens.

The two most famous moments of the city came (unsurprisingly) during two wars. First of them were the Persian wars. Persian ambitions had been for a long time reaching for Greece. Finally, after the revolt of the Greek towns in Asia Minor, which had been supplied by other Greek cities, the Persians had their reasons to attack these cities in mainland Greece. The first time they were unsuccessful because of the famous victory of Athens at the battle of Marathon. However, the Persians tried again and this resulted in the battle of Thermopylae under the leadership of King Leonidas. Even though Greek efforts weren't successful, this was a huge demonstration of power by the Spartan military.

Finally, after a few more years of the war, the Greeks, under the leadership of Sparta, emerged victorious. However, the results

of the war laid the ground for another war, the Peloponnesian war. Athens and Sparta were the most dominant powers in Greece. Athens started to use its position to gain more power, which brought criticism of other cities. The war started with the two dominant cities fighting on opposite sides. It lasted almost 30 years, but in the end, Sparta emerged once more victorious. However, it wasn't a victory to last.

Now, Sparta was the most dominant city conquering territories as far as Asia Minor. This led to a coalition of Greek cities with Persia, who wanted to stop Sparta. Persia was successful and the myth of Spartan military strength was forever broken in the Corinthian war. From now on Sparta entered a period of decay and corruption, which further led to its downfall. At one point it was a popular tourist destination for the Ancient Romans, who went there to look at Spartan customs, traditions and training. The complete destruction of the city was completed by the Visigoths, who sacked the city in the 4th century and sold its citizens to slavery.

And thus our story ends.

J. Svýba

What fashion trends does Covid-19 follow?

Much of the fashion industry has buckled under the weight of the coronavirus – it appears to have sped up the inevitable.

- Irina Aleksander, freelance journalist

Looking back at my 2020 fashion choices I feel like I didn't live up to my full potential. I bet many of us had outfits they couldn't wear outside, so they at least made their own fashion show at home in front of a mirror with music playing loud. Outfit for the Prom is a great example (hope that not only for me). Optimistically, the previous year made us think about what's really important and what we should value the most. The world is turning turtle and life as we knew it has changed for now. Every industry had to adapt and fashion had no excuse either. In general, online shopping boomed, sweatpants (or no pants) took over, fashion shows didn't happen, creativity still exists and many brands have not paid up yet.

Fashion Week? Who?

Covid-19 hit Italy in the midst of Milan Fashion Week in late February. Ever since then, many design houses had to either cancel or postpone their shows later in the year. As the situation doesn't

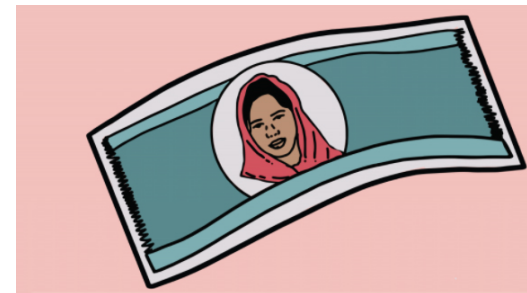
seem to be getting any more favourable, designers have adapted to showcase their products by streaming presentations online. Ermenegildo Zegna coined a word “phygital” to describe physical space and digital technologies as a new way of exposing fashion. One of the first alternative formats was of course streaming shows online without a live audience. Virtual look books with 360-degree rotation function are now a thing as well. Styling and directing of models were also done via video calls in many cases.

Closing factories and delays of deliveries even caused seasonal collections to arrive when the season they were meant for was already in progress. Following this, some designers already announced they won't be holding shows on seasonal schedule.

Some think that fashion weeks with all the travelling are over for good.

The #PayUp movement

This campaign forced 22 major brands and retailers to pay for orders they cancelled or paused as a result of the pandemic. They cancelled not only orders in production, but also already sewn and shipped clothes leaving them to go to waste. A coordinated effort by activist groups and a petition signed by over 275,000 people secured more than 15 billion dollars owed to suppliers and workers. These workers are mostly women of colour working to avoid hunger and homelessness, which is really difficult even with the hard work they do. There is no fashion without garment workers, yet the industry abandoned these 70 million tireless employees. The best part about the movement is that anyone can participate. You can sign petitions or tag and call out any one of the brands to make a public commitment to #PayUp on your social media. Remakeourworld is an Instagram account with resources for doing so. Activists also keep fighting for workers' safety, rights (#workersfirst) and fair wages (#onedollarmore).

How the business went

Many major fashion companies had to close due to the pandemic. This was followed by cutting salaries, sending employees home on furlough and suspending production. Some even had to file for bankruptcy eventually. How about small fashion brands? The crisis hit them even faster as they didn't have the cash or investors to help them out. Supporting local brands is now more important than ever. Everyone had to come up with creative innovations in order to survive. Brands were eventually urged to relocate all the production processes into the digital world. SupplyCompass – an intermediary between brands and manufacturers – provides the software that enables sustainability in designs and source materials which also manages production. They also want to provide transparency of brands. The whole meaning behind their work is to support change in the fashion industry. Another software solution came from a platform called Unmade. This one is based on the “made-to-order” type of production focusing on the demand from consumers and resulting in smaller production quantities.

The hottest new accessory

A number of haute couture fashion brands announced early in the pandemic that they would be repurposing parts of their factories to make masks and hospital gowns. What the public did not expect was that these pieces were unbranded and intended for front-line workers

only. However, many mocking tweets were understandable. We live in times when a face mask is something on the borderline between a medical necessity and a fashion statement. Many designers and influencers sensed the opportunity. Since masks became mandatory even in public, you can get a mask for every mood and occasion. They can signify collective fear or solidarity, but once fashion takes over, they become more or less symbols of identity and an individual's fashion statement. Production of masks also saved many businesses from sinking. In this sense, every mask also represents labour and income which became quite scarce. Many brands also adopted a "buy one, give one" model, in which they give the mask to a worker on the front line for every mask that is bought. Others are donating a portion of each sale to a Covid-19-related charity.

Innovations that are inevitable during the current crisis should shape the industry further on, as many believe, especially because the industry had problems prior to

the crisis. Problems with overproduction – too many clothes, too many shows – not to mention the pace at which this industry pushed all the new trends and collections. One simply couldn't keep up, and it will hopefully manage to slow down. At the end, here's a podcast episode recommendation for you from The Daily – The Sunday Read: Sweatpants Forever.

K. Hojová

Ako nás ovplyvnil vírus

Koronavírus zasiahol do životov každého z nás. Hromadne ovplyvnil naše každodenné aktivity a náš súkromný život, no o čo horšie, ohrozil naše vzdelanie a štúdium. Prinútil tisícky žiakov opustiť rušné chodby škôl a presunul ich za počítače, kde sa každodenne pripájajú na online hodiny a snažia sa vynahradiť si školské prostredie a vyučovanie.

Niet pochýb o tom, že domáce prostredie nenahradí klasický školský prístup. Žiaci sa nevedia sústrediť: "Mnohým sa učí ťažko, keď nie sú fyzicky v škole," vyjadrila sa žiačka štvrtého ročníka. Situáciu komplikujú aj technické problémy či neprítomnosť pomôcok a materiálov, ktoré ostali uzamknuté na prázdnych izbách internátov či privátov. Najhoršie to ale majú žiaci maturitných ročníkov. Neustále nejasnosti ohľadom ich skúšky života vnášajú do našich študentských životov neistotu. Už minulý rok sme boli svedkami nezvyčajného priebehu maturitných skúšok, ktorý rozhodne nezanechal pozitívnu stopu na žiackom portfóliu. "Je ťažké, keď nevieme, na čom presne sme. Či sa už máme pripravovať na maturity, alebo sa naopak snažiť mať iba dobré známky, ak by sa z nich robil priemer ako minulý rok." Žiaci očakávajú jasné inštrukcie a plán dúfajúc, že minuloročné komplikácie sa nebudú v školskom roku 2020/2021 opakovať. Po

najnovších správach sa však pripravujeme na najhoršie: "Nedávno sme sa dozvedeli, že nám odpadla externá časť (test), stále nevieme, či bude ústne skúšanie."

S blížiacim sa polrokom a iba jedným mesiacom stráveným v školských laviciach naše maturitné vyhlídky nevyzerajú vôbec optimisticky. Jedna časť maturitných skúšok sa nám už zrušila a mnohí sa obávame, že školu opustíme s menej cennou skúškou a výsledkom. Frustráciu neupokojujú ani vyjadrenia ministra školstva, ktorý sa vyjadril, že interné maturitné skúšky prebehnú bez výrazných zmien. Pandémia sa vyvíja zo dňa na deň. Mnohí žiaci už hovoria o takzvanej "stratenej generácii". V komplikovanej situácii sme sa ocitli práve v momente, keď všetci potrebujeme získať nevyhnutné certifikáty pre prihlášky na vysoké školy alebo potvrdenia o absolvovaní maturitných skúšok. V škole sme spolu neboli skoro 10 mesiacov a naša budúcnosť je ohrozená. Maturanti aj učitelia sú frustrovaní a nik nevie s istotou povedať, ako sa celá situácia vyvinie. Všetci sa však navzájom snažíme povzbudzovať v domnienke, že našou skúškou života úspešne prejdeme a ani korona nám nezabráni ukončiť naše stredoškolské štúdium bez výrazných problémov.

D. Mikuš

INTERVIEW

s našimi prváčatami

Súčasný stav nie je ľahký pre nikoho, ani pre našich učiteľov, ani pre maturantov, no nie je určite príjemný ani pre našich nových študentov, ktorí sa v budove našej školy mali možnosť pohybovať len tak krátku chvíľu. Myslím, že sa všetci zhodneme na tom, že každý z nás si pamätá na svoj prvý rok na GBAS-e, a na to všetko nové, s čím sa zoznámil, a určite aj na to, ktoré naše vtedajšie rozhodnutia by sme zmenili. Prváci takéto príležitosti nemajú, na svoj prvý rok u nás moc pestré spomienky mať nebudú. Práve preto sme si ich pozvali na rozhovor, aby nám svojich prvých 5 mesiacov na GBAS-e a dištančné štúdium

ukázali aj z ich perspektívy.

1. Mal/a si už vôbec tú česť sa zoznámiť so školským časopisom Karis?

K.H.1: Videla som len prvé tohtoročné online vydanie

M.Č.: Nie

K.J.: O časopise som zatiaľ iba počula. Nemala som príležitosť bližšie sa informovať.

K.H.2: Počula som o ňom, ale ešte som sa s ním veľmi neoznámila

S.H.: Áno, čítala som minulé číslo, prekvapilo ma, ako je obširné a koľko je prispievateľov...

K.Č.: Čiastočne áno, keď som bola na

DOD ešte minulý rok, a keďže je rodina na škole, tak od nich čiastočne tiež.

P.B.: Áno a jeho čítanie ma dosť zaujalo.

H.K.: V menšej miere.

2. Predtým než celý lockdown začal, čo najlepšie si za dobu prezenčnej výučby stihol/la zažiť?

M.Č.: Zoznámenie sa s učiteľmi a žiakmi.

K.J.: Ja som si užila každú hodinu, ktorú sme mali. Aj keď to asi nie je populárny názor...

K.H.2: Nuž, už vtedy bolo všetko ovplyvnené koronavírusom, takže veľa toho nebolo, aj napriek tomu si myslím, že sa tretiaci vynašili a spravili nám skvelé imatrikulácie.

J.P.: Kopec srandy na intráku aj na škole, keď sa nám nechcelo čakať na vlak tak hodinové prechádzky na intrák (celou cestou veľké srandy boli) a veľa ďalšieho...

L.B.: Veľa toho nebolo, ale z toho mála to bolo asi prvé imatrikulačné popoludnie.

K.Č.: Myslím si, že pre mňa to bude prvá hodina s pánom profesorom Merchantom, to bola fakt fun.

P.B.: Mnoho zážitkov...či na intráku, či voľne vonku alebo v milovanej čajovni Alchemilke. Za ten krátky čas som si našla dosť blízke osoby ale taktiež zažila aj rozbroje medzi spolubývajúcimi a "spolužiakmi"...

3. Aký prvý dojem v tebe zanechala naša oranžová budova Gbas-u?

R.F.: Druhý domov, miesto, kde sa budem nasledujúcich 5 rokov cítiť úplne úžasne.

M.Č.: Cítila som vzrušenie, že idem práve túto školu navštevovať.

K.J.: Aby som bola úprimná, budova je veľmi šarmantná, ale trochu ma pomýlil systém dverí.

K.H.2: Môj prvý dojem bol, že ak sem pôjdem, tak pri mojom orientačnom zmysle sa tu stratím, ale zase naopak na druhej strane budem rada, ak budem mať možnosť tu študovať.

J.P.: Zo začiatku som sa dosť bála, mala som traumy z učiteľov, keď nám vraveli, čo všetko budeme robiť :) Ale tak našťastie to bol len prvý dojem a vôbec to nie je také hrozné, práveže by som povedala, že lepšie to byť ani nemohlo.

P.B.: Keď som ju prvýkrát uvidela, a to bolo na DOD, tak som vedela, že je to škola pre mňa. Išiel z nej obrovský feeling, že to nie je len budova, ktorá tam je (absolútne neviem koľko rokov), ale, že sa v nej nachádzajú ľudia, s ktorými zažijem veľa. Neskôr, keď som sa stala oficiálnym prvákom, sa mi táto mienka splnila...

4. Naučil/a si sa v nej rýchlo orientovať?

K.H.: Spočiatku som sa cítila ako v bludisku. Nevedela som, ktoré schody kde vedú, ale po týždni to už bolo fajn.

M.Č.: Nie. Ešte teraz mám v tom chaos. Najťažšie sa bolo zo začiatku orientovať v škole, pretože je ako bludisko. Na výučbu som si už zvykla, no stále to nie je úplne ono.

K.J.: Mám to už ako tak zapamätané, že sa nestratím. Ale ak by ste sa ma spýtali, kde je ktorá trieda, to by som nevedela.

K.H.2: Tak oproti môjmu prvému dojmu som zistila, že sa tak ľahko nestratím a čo sa týka učenia, nemala som nejaké veľké

očakávaní, čakala som jedine to, že to bude náročnejšie, ale podľa mňa sa to dá v pohode zvládnuť.

J.P.: Úprimne som stále trocha stratená v budove.

S.H.: Naučiť sa orientovať v budove bolo dosť ťažké a stále sú zákutia, o ktorých existencii netuším a schodiská, ktoré vedú bohviekam... Vyučovanie a postupy jednotlivých učiteľov sú skvelé a takmer podľa mojich predstáv, čiže to až také zložité nebolo.

P.B.: Systém výučby mi prišiel trochu odlišný od mojej bývalej školy, ale časom som si naň privykla. No a na veľkosť školy som si na druhú stranu nezvykla. Trochu mi vadí to chodenie z triedy do ďalšej, ale aj na to sa dá zvyknúť, ale asi to budem brať z tej lepšej strany a to, že sa aspoň vypracuje moja kondička...

5. Čo najzaujímavejšie si o GBAS-e počul/a predtým, ako si tu prišiel/la?

K.H.1: Že je tu sranda aj pomedzi tie všetky kopy úloh.

M.Č.: Že je to najlepšie bilingválne gymnázium na Slovensku. Zaujal ma ten neskutočný záujem o túto školu.

K.J.: Pre mňa boli zaujímavé všetky aktivity, ale hlavne úroveň vysokých škôl, na ktoré sa predchádzajúci žiaci dostali.

K.H.: To, že Gbas má veľa eventov, na ktoré sa oplatí ísť.

E.R.: Že sú tu super ľudia.

P.B.: Že je to úžasná škola, ktorá je medzi najlepšimi piatimi na Slovensku. To mi bolo najviac spomínané a celkovo som už tušila, že to bude škola so super

komunitou.

6. Keď si sa ku nám hlásil, obával/a si sa niečoho? A teraz, keď už si študentom skoro 5 mesiacov, naplnili sa tvoje obavy?

R.F.: Bála som sa celkom angličtiny, že nebudem rozumieť a že učitelia budú mať veľmi veľké nároky a podobne, tieto obavy boli úplne zbytočné, všetci sú strašne zlatí a ústretoví.

M.Č.: Bála som sa, že školu nebudem zvládať. Je pravda, že je to ťažká škola, no zvládať sa dá, ak sa pravidelne pripravujem.

K.J.: Obávala som sa, že budem dosť pozadu, čo sa týka učenia. No ako vidím, všetci učitelia a spolužiaci sú viac ako ochotní pomáhať, a tak som všetky pochybnosti stratila.

K.H.2: Bála som sa, ako to všetko budem časovo stíhať, ale ukázalo sa, že to nie je také zlé, len stačí sa trochu posnažiť.

J.P.: Najviac som sa bála, že keď idem z osmičky, budem dosť pozadu, no ukázalo sa, že všetci sme stratení rovnako.

S.H.: Bála som sa toho, že si nenájdem „svojich ľudí“. Hoci som vedela, že školu navštevujú rôzni žiaci, mala som strach, že sa neusadím a nenájdem medzi spolužiakmi nových priateľov. Obavy sa však samozrejme vyvrátili po týždňoch, kedy som spoznala ľudí, s ktorými som na hodinách, a našla si niekoho, s kým sa dá pokecať o hocičom.

E.R.: Veľa povinností a učenia, a to sa aj celkom naplnilo.

H.K.: Nenájdenia kamarátov, nie nenaplnili.

7. Ktorý systém výučby, keďže už máš skúsenosť s obomi, ti vyhovuje viac? Prezenčná alebo Zoom forma? Prečo?

K.H.1: Mne viac vyhovuje online výučba, lebo sa nemusím stretávať s novými ľuďmi.

R.F.: Tak určite prezenčná hlavne kvôli tomu kolektívu a kontaktu s učiteľmi.

M.Č.: Určite prezenčná forma. Je to oveľa jednoduchšie. Lepšie sa mi tak komunikuje s učiteľom a celkovo sa mi lepšie učí, keď sedím v škole.

K.J.: Prezenčná. Keď sa učitelia pýtajú otázky ohľadom predmetu, viac mi to myslí v triede.

Taktiež lepšie chápem učivo a mám väčšiu motiváciu.

K.H.2: Nemám problém ani s jednou, ale určite prezenčná forma je lepšia v tom, že sme medzi ľuďmi a socializujeme sa.

S.H.: Nedá sa jednoznačne odpovedať, lebo každá forma má svoje výhody aj nevýhody, ktoré si už asi každý uvedomil. Každopádne sú úplne odlišné a vidieť učiteľa dva metre pred sebou je aspoň podľa mňa väčší stres než ho vidieť na obrazovke notebooku.

K.Č.: Na sto percent prezenčná. Teraz ako je to cez zoom, tak to proste nie je ono. Po prvé, príde mi, že keď som prezenčne v škole, tak sa toho omnoho viac naučím. Po druhé, aj za tú krátku dobu, čo som bola v škole, som si našla niekoľko ľudí, ktorých som mala rada a chýbajú mi ranné cesty vláčikom. ale čo sa ešte výučby týka, tak jediná vec, ktorá je viac fajn cez zoom je, že nemusíme

mať rúška a vidíme mimiku tváre, lebo to pridáva dosť do komunikácie, a keď sme boli v škole a mohla som sa usmievať ako moc som chcela, nebolo to tak-či-tak vôbec vidno navonok.

P.B.: Ako človek, ktorý má radšej pokoj, kedy môže sledovať anime či čítať knihy, tak musím povedať, že to je skôr zoom forma výučby. Nechcem byť zlá, ale niekedy, keď chytíte náladu, že chcete mať pokoj od všetkého, tak na intráku sa toho moc nedočkáte...

H.K.: Ani jedna z nich mi neprekáža.

8. Je ťažké udržiavať novonadobudnuté vzťahy so spolužiakmi počas online štúdia takto krátko po začatí na novej škole?

K.H.1: Väčšinu spolužiakov ani nepoznám, takže mám z toho zmiešané pocity.

R.F.: Nie je to ťažké, ale ešte sme nemali takú možnosť sa spoznať, takže sme ešte nenadobudli až také vzťahy.

M.Č.: Myslím si, že vôbec nie.

K.J.: Nie, nie je. Ja mám to šťastie, že počas tých krátkych mesiacov som dokázala si vytvoriť priateľstvá ako v triede, tak aj na internáte. Veľmi si rozumieme a máme podobné záujmy, tak to nie je problém. Aj keď už mi chýbajú, pretože online komunikácia nenahradí tú, čo máte, keď sedíte v parku.

K.H.2: Nie je to ťažké, ale je to viac také neosobné, keďže sa nemôžeme poriadne stretávať.

J.P.: Keďže sme v škole boli cca mesiac a pol a poriadne sme sa ani nezoznámili, tak väčšinu prvákov ani nepoznám.

Ale tak snažím sa písať si aspoň so spolubývajúcimi a so spolužiakmi.

S.H.: Tak trochu áno, keďže prestávky medzi hodinami sú vŕahu. Na druhú stranu si myslím, že ak má ten vzťah zmysel pre oboch, tak nie je ťažké spojiť sa cez zoom, zavolať si alebo len SMS-kovať.

P.B.: Toto je pre mňa trochu ťažšia otázka. Cez prezenčnú formu som spoznala ľudí viac, videla som ich výrazy v tvári, ich celkový vzhľad, ak to mám takto povedať, ale počas online vyučovania som sa zblížila s ľuďmi, s ktorými som normálne v škole moc neprehovorila...Samozrejme, že som niektorých ľudí stratila úplne, ale pri niektorých mi to ani moc nevadilo..

9. Čo bude prvá vec, ktorú sa podujmeš na GBAS-e spraviť, hneď potom, keď zrušia opatrenia a svet sa ako-tak vráti do normálu?

R.F.: Fuuu, nemám šajnu... užívať si to, že som v škole a s mojimi kamarátmi.

M.Č.: Dám si konečne dole rúško (ak to bude možné).

K.J.: Ja a moji kamaráti sme sa dohodli, že spravíme prezentácie a pomocou mini projektora si ich na izbe odprezentujeme. Témy, ktoré sme si vybrali sú vážne dobré, tak sa extrémne teším. Ale plány čo robiť v škole nemám, viac sa to týka kamarátov.

K.H.2: Nad týmto som ešte nepremýšľala a zatiaľ ešte neviem.

S.H.: Pravdepodobne viac preskúmať budovu... Zísť do knižnice, nájsť tiché miesta, sídla učiteľov a podobne.

P.B.: Rada by som sa už konečne stala členkou nejakého klubu a celkovo asi

svoj vlastný rozvoj vo vedomostiach... Samozrejme by som bola rada, keby sa spravili aj normálne imatrikulácie a pokiaľ by sa na to nikto nepodujal, dokopala by som do toho niekoho a zorganizovala to.

10. Čo by si odporučil/a svojmu o rok mladšiemu ja?

K.H.1: Radšej sa venuj škole ako blbostiam.

R.F.: Nestresuj sa kvôli zbytočnosťam a nemusíš robiť všetko, do čoho ťa iní nútia.

M.Č.: Aby nebolo také lenivé a viac sa učilo.

K.J.: Neboj sa rozlúčiť so starými priateľmi, aj keď to bolí. Neodkladaj o rok príležitosti, ktorú máš teraz, a neboj sa nových skúseností.

K.H.2: Nebáť sa, či sa to týka už komunikácie alebo vyučovania. Všetko sa dá, keď sa chce.

J.P.: Odporučila by som mu sa prihlásiť znova na GBAS, pretože je to jedno z mojich najlepších rozhodnutí.

S.H.: Nebáť sa a veriť si. Nestresovať sa a žiť.

K.Č.: Neboj sa byť sama sebou a nefarbi si vlasy... Užívaj si život ako najviac vieš, pretože nikdy nedostaneš späť svoje teenage years. A ešte, nauč sa matematiku a fyziku, lebo ti to bude chýbať.

P.B.: Aby sa viacej pripravilo na túto školu a aby som nebola taká lenivá...No najväčšou radou by asi bolo, aby som zapracovala na svojej ľahkomyselnosti a aby som si ľudí nepúšťala moc k srdcu...

Konečne, ten moment, na ktorý celý svet tak nedočkavo čakal, 21. decembra bola v EU schválená Európskou liekovou agentúrou (EMA). Vakcína Pfizer-BioNTech menom Comirnaty sa tak stala prvou očkovacou látkou a to v rekordnom čase. Zvyčajne vývoj vakcíny zaberie tak jednu dekádu, nanešťastie v momentálne krízovej situácii svet toľko času nemá, a tak počas tohto roku sa vedci celého sveta zameriavali celým svojím bytím na čo najrýchlejší vývoj vakcíny. Očkovanie je najúspešnejšia stratégia ako boj s vírusom poraziť.

Zatiaľ čo sa vláda zúfalo snažila spomaliť šírenie vírusu opatreniami pre záchranu životov a zdravotníctva, vedci usilovne pracovali, aby vytvorili čo najrýchlejšie najviac efektívnu vakcínu. Pre urýchlenie tohto procesu sa agentúra EMA rozhodla zaviesť viacero postupov, ktoré skrátia celý vývoj na potrebné bezpečné minimum. Tieto postupy sú: Rýchle vedecké poradenstvo, kedy sa čas posúdenia skraca na maximálne 20 dní (štandardne 40 – 70 dní). Urýchlenie preskúmania žiadostí o súhlas s PIP, zrýchlené hodnotenie žiadostí o registráciu pre produkty a ako posledné

nový postup posudzovania žiadostí. V krátkosti povedané, zatiaľ čo podľa štandardného postupu fázy predklinického a klinického testovania idú jedna za druhou, teraz bežali súbežne. Kým jedna fáza nebola úplne dokončená, začala druhá, to však neovplyvňuje bezpečnosť vakcíny, jediný, kto mohol byť vystavený možnému väčšiemu riziku, boli testovacie subjekty, to však ovplyvňuje výslednú vakcínu a jej bezpečnosť.

Všetky tieto nové postupy umožnili, aby bola vakcína Pfizer podmienene registrovaná. Podmienene registrovaná znamená, že žiadateľ nedodal údaje o účinnosti a bezpečnosti lieku v takom rozsahu, ako sa štandardne vyžaduje a preventívne bude dodatočne monitorovaná nad rámec platnej legislatívy. V zrýchlenom konaní taktiež EMA posudzuje vakcínu od americkej firmy Moderna, k jej schváleniu by sa

mala organizácia vyjadriť 6. januára

Ako funguje Comirnaty vakcína?

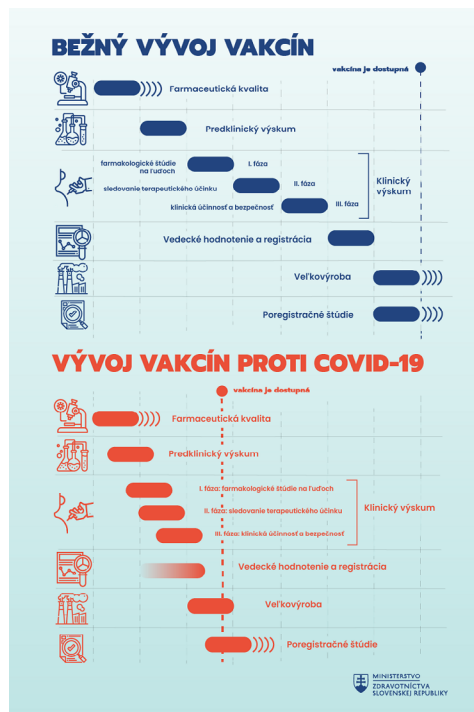
Základ vakcíny je, aby naučila náš imunitný systém bojovať s patogénom bez toho, aby sme sa nakazili. Kedysi bol do tela vpichnutý oslabený vírus, aby si s ním naše telo vedelo poradiť. Momentálne je vyvíjaných 5 typov vakcín proti COVID-19, vakcína Comirnaty, s ktorou sú ľudia momentálne očkovaní je typu mRNA. Tento typ vakcíny, ktorá obsahuje pokyny na výrobu spike proteínu. Tento proteín sa nachádza na povrchu vírusu a ten sa používa na vniknutie do tela. Bunky človeka po očkovaní si prečítajú návod tejto RNA a začnú produkovať imitáciu tohto spike proteínu. Telo začne produkovať protilátky voči tomuto proteínu a dá pokyn bielym krvinkám, aby ho napádali. Keď sa potom osoba dostane do styku s ozajstným SARS-CoV-2, jeho imunitný systém ho rozpozná a bude sa vedieť brániť.

Aké sú základné fakty a potrebné informácie o vakcíne Comirnaty?

Vakcína má podľa klinických testov až 95% účinnosť.

Vakcína sa podáva ľuďom starším ako 16 rokov v dvoch dávkach v rozmedzí najmenej 21 dní.

Najčastejšími nežiaducimi reakciami u účastníkov vo veku 16 rokov a starších boli bolesť v mieste vpichu (> 80 %), únava (> 60 %), bolesť hlavy (> 50 %), myalgia (bolesť svalov) a triaška (> 30 %), artralgia (bolesť kĺbov) (> 20 %), pyrexia

(horúčka) a opuch v mieste vpichu (> 10 %) a mali zvyčajne miernu alebo strednú intenzitu a do niekoľkých dní po podaní očkovacej látky ustúpili.

Ministerstvo zdravotníctva prirovnalo vedľajšie účinky vakcíny ku vedľajším účinkom ibalginu.

Vakcíny sa prevážajú v boxoch, kde teplota dosahuje až -80°C.

Prvý človek na Slovensku bol zaočkovaný infektológ Vladimír Krčméry.

Aký je plán pre očkovanie na Slovensku?

Očkovanie prebieha postupne na základe priorít.

1. Fáza

December 2020

Zdravotní pracovníci

Pracovníci sociálnych služieb, pracovníci ošetrojúcich pacientov s COVID-19

Zamestnanci kritickej infraštruktúry štátu

2. Fáza

Január 2021

Pacienti v DSS

Pacienti nad 65 rokov

Imobilní pacienti

Pacienti s chronickými chorobami a ochoreniami

3. Fáza

Február 2021

Učители, MRK, bezdomovci, azylanti

4. Fáza

Marec 2021

Ostatní obyvatelia nad 18 rokov

Očkovanie momentálne prebieha v štyroch nemocniciach, v Bratislave, Nitre, Banskej Bystrici a Košiciach.

RECENZIE

The Queen's Gambit

It's Beth Harmon's world, and we're just living in it.

Despite the theme of chess, viewed as something boring, “The Queen’s Gambit” became the most popular scripted limited series on Netflix, with 62 million member accounts tuning in to the show in the first month since its release. Why is that? What’s so likable about it? And most importantly, why should this TV series be amongst the top ones you will ever see?

It all starts with its name. Many viewers tend to notice its origin in the name of a famous chess opening. Just like the

Slovak translation of it, the real reason behind the name usually remains unknown to most of the fans. Being one of the oldest chess openings still used today, more importantly, it was the final chess opening of the main character Beth Harmon. Nonetheless, all moves, just as the chess games themselves, were real. The series’ producers hired a World Chess Champion to design the games featured, whilst the main character was having her own hand-double to help her choose the most strategic way out.

For those who did not watch the series yet, you are about to get busy this weekend. The story is a unique combination of an orphan’s gripping life story interwoven into an era of mid-1960s, where all aesthetical Pinterest boards come to take inspiration. Beth Harmon, the main character, starting as an emotionless orphan, proves throughout her life how crucial it is to follow and progress in the talent every one of us has. Regardless of being a woman interested in “such a male

activity” when her interest was considered controversial, Beth managed to become exceedingly successful.

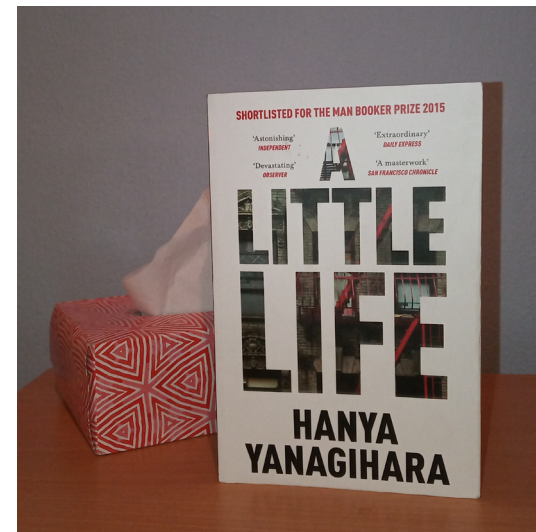
Sadly, Beth Harmon was not a real legendary person, even though her character was inspired by one. American chess player Grandmaster Bobby Fischer managed to, just as Beth, defeat many world-famous chess players, while he simultaneously inspired masses to play this “entire world of just 64 squares.” After the release of “The Queen’s Gambit,” Google’s searches related to chess grew by around 92%, while even Anya Taylor-Joy, the actress starring as the main character Beth, became hooked on this game.

This was the first TV series I have ever binged in a non-stop 8-hour-long marathon. For those who already watched the series and want more, there will sadly be no sequel. Nevertheless, there is a book version, which provides a lot more detailed (oftentimes even spicier) story of this beloved fictional woman.

M. Valek

A Little Life

A Little Life is a book about many things, but a life too small to discuss is definitely not one of them. It focuses on four classmates in New York and the struggles they attempt to overcome. There’s Willem, a kind aspiring actor; JB, a quick-witted and straightforward painter trying to make it in the art world; Malcolm, a little

confused and very frustrated architect and Jude, the centre of their friendship, a confusing and mysterious lawyer. A book I decided to buy thanks to a quick review I came across on the internet, and the acquisition of which was one of the best choices I made last year. It focuses on many struggles of life, things that I have heard of many times are brought to a completely different light and whose characters frustrated me to no end. I definitely recommend this book to mostly older students and even our teachers, because it shows the adult world and all its struggles, but it also gives hope that we can overcome them and use them to grow as people. With over 700 pages, it is one of the longer reads, but its brisk pace and changing timeline compels even the laziest reader and in the end, you will find yourself thinking about it all the time. At least I definitely did.

T. Slyšková

The Film Industry in 2020

2020 – a truly monumental year, especially for the Film and TV industry. With some exceptions, the Covid-19 pandemic was the main architect of the turbulent adjustments in film and TV this year. The virus, which spread across the world like wildfire, hindered projects and affected almost every sphere of the industry. While cinemas and on-going productions were significantly hit, the streaming services witnessed a boom in the number of their subscribers. The market for streaming services has grown by 37% in 2020 with most of the growth coming from the newbie – Disney+. On the other hand, the global cinema was set to lose 32 billion dollars due to the pandemic, a 71.5% reduction in box office revenue compared to 2020. Omdia reports that box office revenue has dipped below 13 billion for the first time in more than 20 years. Innovation is needed to keep the industry afloat and we already witnessed movies that skipped the cinema release altogether and went straight to streaming. However, people will surely always want to go see big releases on the big screen.... won't they? A local mom says no, but I guess only time will show.

Despite the fickle finger of fate, heroes have emerged. Here's my crème de la crème of 2020 movies in their respective genres.

THE DEVIL ALL THE TIME

(psychological thriller)

An absolute gem of a movie, set between the end of WWII right until the 1960's in rural Ohio and West Virginia. The movie delivers a captivating and twisted story of multiple generations impacted by violence and the cost of the twisted fate for some. This movie definitely isn't for everyone and most of you will probably want to stop watching after a while thanks to its graphic and grim depictions of the human nature. However if this is your thing you truly won't be disappointed.

PALM SPRINGS

(comedy/rom-com)

Stuck in a time loop, two wedding guests develop a budding romance while living the same day over and over again. This movie is absurdly funny and super enjoyable with a lil' twist at the end. Somehow it also manages to go deeper than is apparent from the first look and the romance is cute and well delivered. I recommend this to those of you that just want to have some fun.

WOLFWALKERS

(adventure/fantasy)

In a time of superstition and magic, when wolves are seen as demonic and nature an evil to be tamed, a young apprentice hunter, Robyn, comes to Ireland with her father to wipe out the last pack. But when Robyn saves a wild native girl, Mebh, their friendship leads her to discover the world of the Wolfwalkers and transform her into the very thing her father is tasked to destroy.

I absolutely DO NOT care about how old you are because you are never too old to watch an animated movie from the Cartoon Saloon. Following the Song of The Sea (which I also recommend) this is the third installment in the „Irish Folklore Trilogy.” This story is so artistically and aesthetically pleasing you will literally want to cry.

There are a few more movies I'd mention if I had the space and time, but for now that's it, folks. Hope to see you in the cinema soon.

Z. Záhorská

OROL SUČIANSKY

Teplotné rozdiely

Kras.

Žalúzie z menčestra odfúklo mi slnko do dialav, do strání divého maku a divých prasiat povalujúcich sa na oblakoch. Do strání strán strateného diára pomätenca, ktorý sa zabudol nájsť. Do strání hôr úlisných chlapov hádzajúcich oči po žieňatách vo veku ich dcér a do dolín, kde rastú muchotrávky s vôňou mäty.

Leteli potokom pomedzi pierka labutí a zasadli. Do kresla. Ladne ako nožničky. Chceli získať niekoho priazeň? Pýtali si snáď tvoju kázeň? Vrazili ti dýku do oka až vyteklo ti ako omáčka z yufky a rozlialo sa po chodníku ako slzy tvojich rozbitých snov? Pochybnosti z tvojej strany, priateľu.

No kôra narástla im na očiach ako púpavy cez leto uvité vo vence; svätožiary lúčnych slnka na hlavách tancujúcich lesných víl. Zakryli ich priezračné listy kvapkajúce z korún stromov.

Mráz.

